

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

«09» грудня 2022 р.

м. Івано-Франківськ

№ 604-Д

Про введення в дію рішення
вченої ради ХДУ від 28.11.2022
про результати опитування здобувачів
першого (бакалаврського), другого (магістерського)
та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти
за освітніми компонентами II семестру 2021/2022 н.р.

На підставі рішення вченої ради Херсонського державного університету (протокол від 28.11.2022 № 5).

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити результати опитування здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти за освітніми компонентами II семестру 2021/2022 н.р.
2. Гарантам освітніх програм першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти врахувати результати опитувань за ОК II семестру 2021/2022 н.р. при перегляді освітніх програм.
3. Деканам факультетів спільно із завідувачами кафедр і гарантими освітніх та освітньо-наукових програм залучати здобувачів та науково-педагогічних працівників до обговорення питань якості освіти, навчально-методичного забезпечення та організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті, результати яких обговорювати на засіданнях кафедр, науково-методичних рад факультетів, вчених рад факультетів.
4. Керівниці відділу забезпечення якості освіти Черкашиній Т.О.:

1. забезпечити оприлюднення результатів опитування здобувачів вищої освіти за ОК II семестру 2021/2022 н.р. на сторінці відділу забезпечення якості освіти вебсайту університету;

2. підготувати та оприлюднити аналітичні довідки за результатами опитування здобувачів усіх рівнів вищої освіти за освітніми компонентами, надавши рекомендації щодо підвищення залученості здобувачів до опитувань та удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ХДУ (Додаток 1-2).

5. Контроль за виконанням наказу покласти на першого проректора С.А.Омельчука.

Ректор

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

Володимир Олексенко
Сергій Омельчук
Тетяна Черкашина

Ознайомити: першого проректора, проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, гарантів освітніх та освітньо-наукових програм, керівницю відділу забезпечення якості освіти

**Аналітична довідка
за результатами опитування здобувачів першого (бакалаврського) та
другого (магістерського) рівнів вищої освіти за освітніми компонентами**

Відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ, щосеместрово, після складання залікових та екзаменаційних сесій, відділом забезпечення якості освіти проводяться опитування здобувачів за освітніми компонентами. Опитування за освітніми компонентами мають на меті отримання feedback від здобувачів щодо задоволеності системою внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ХДУ, зосереджуючи увагу на загальній оцінці змісту освітньої компоненти, логічності та послідовності її викладання, а також якості викладання лектора та викладача, який проводить семінарські/практичні/лабораторні заняття: їх професійній етиці, обізнаності з предметною областю освітньої компоненти, об'єктивністю та справедливістю оцінювання тощо.

**Відсоток здобувачів, залучених до опитування за
освітніми компонентами освітніх програм університету**

В цілому по університету протягом 2020/2021 н.р та 2021/2022 н.р. відсоток здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти до щосеместрових опитувань за освітніми компонентами поступово збільшився.

Невелике спадання залученості серед здобувачів першого (бакалаврського) рівня у II семестрі 2020/2021 н.р. може бути пов'язане з загостренням коронавірусної інфекції в цей період та дистанційним навчанням здобувачів, яке могло вплинути на невеликий розрив комунікацій та своєчасний обмін інформацією між гарантантами та здобувачами.

Спадання залученості здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у II семестрі 2021/2022 н.р. більше ніж у 2 рази пов'язане із обмеженням можливостей здобувачів у доступі до інтернету та інших комунікацій; також можливо недопрацювання гарантів та завідувачів кафедр щодо повідомлення та поширення форм для проходження опитування серед здобувачів.

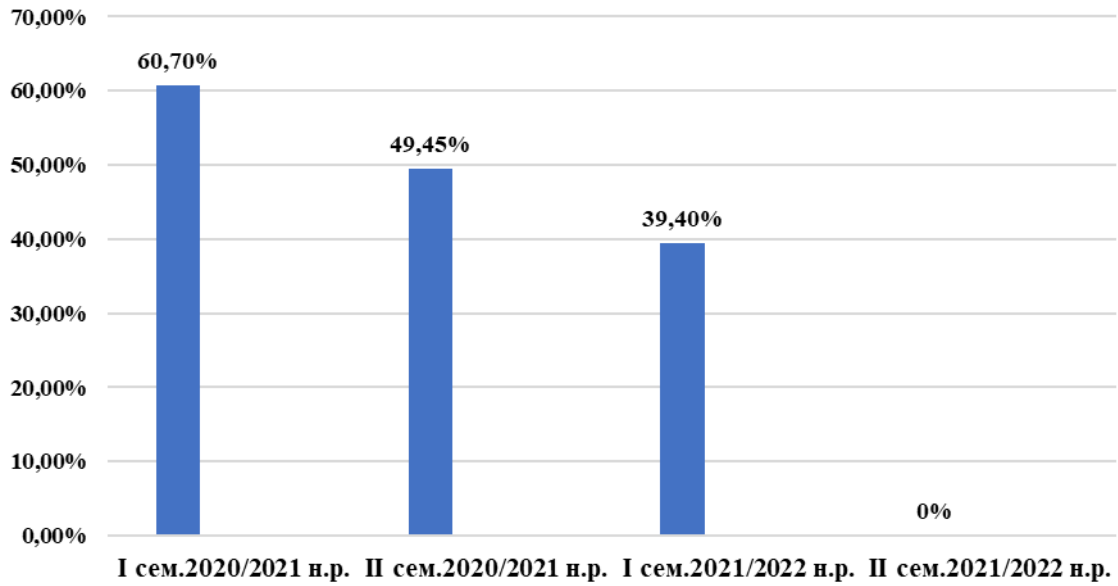
№	Рівень вищої освіти	I семестр 2020/2021 н.р.	II семестр 2020/2021 н.р.	I семестр 2021/2022 н.р.	II семестр 2021/2022 н.р.
1.	Перший (бакалаврський)	28,9%	25,51%	39,4%	54,8%
2.	Другий (магістерський)	41,7%	50,52%	77,7%	33,3%

Динаміка залученості здобувачів до опитувань за ОК по факультетам

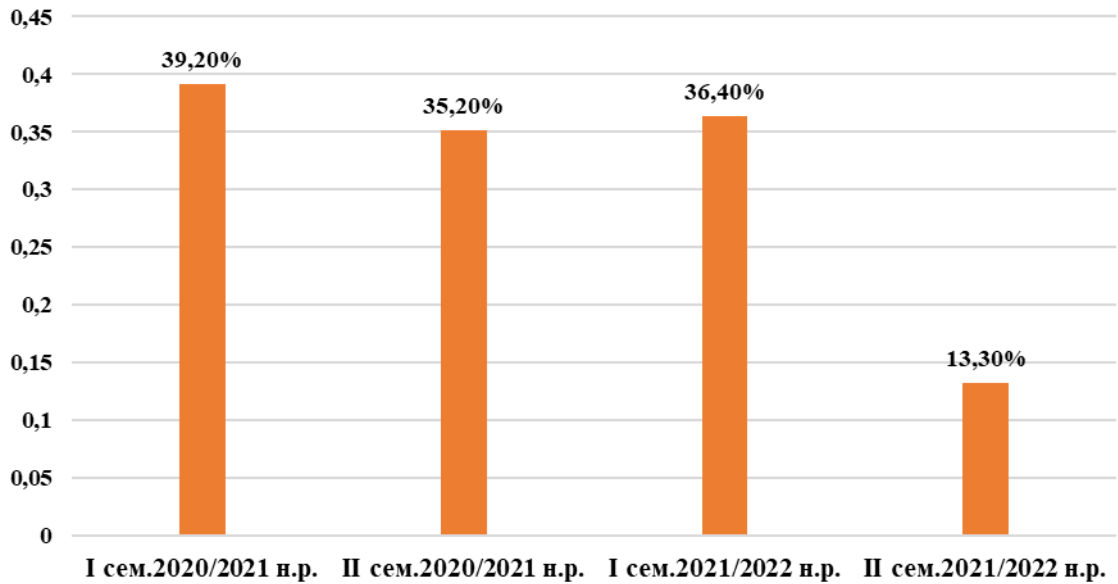
Спираючись на показники залученості здобувачів вищої освіти, котрі брали участь у опитуваннях за ОК протягом 2020/2021 н.р. та 2021/2022 н.р., можна побачити поступову динаміку щосеместрового зниження залученості здобувачів, майже по всіх факультетах, починаючи з I семестру 2020/2021 н.р. й до II семестру 2021/2022 н.р. Винятком є педагогічний факультет, медичний факультет та факультет комп'ютерних наук, фізики та математики, у яких залученість здобувачів, у порівнянні з 2020/2021 н.р. зросла у I семестрі 2021/2022 н.р.

Відсоток здобувачів вищої освіти, які взяли участь в опитуванні за освітніми компонентами у 2 семестрі 2021/2022 н.р. нижчий майже в 2 рази по всіх факультетах, ніж у I семестрі цього ж навчального року та попередньому навчальному році, що скоріш за все пов'язане із обмеженням у технічних можливостях здобувачів: відсутність інтернет – зв'язку, мобільного зв'язку, світла та інших комунікацій, спричинені повномасштабними воєнними діями на території України. Не відкидається також варіант розриву комунікацій між здобувачами та гарантантами освітніх програм, або неухважність / халатність гарантів у поширенні інформації щодо термінів проходження опитування та розповсюдження форм для опитування.

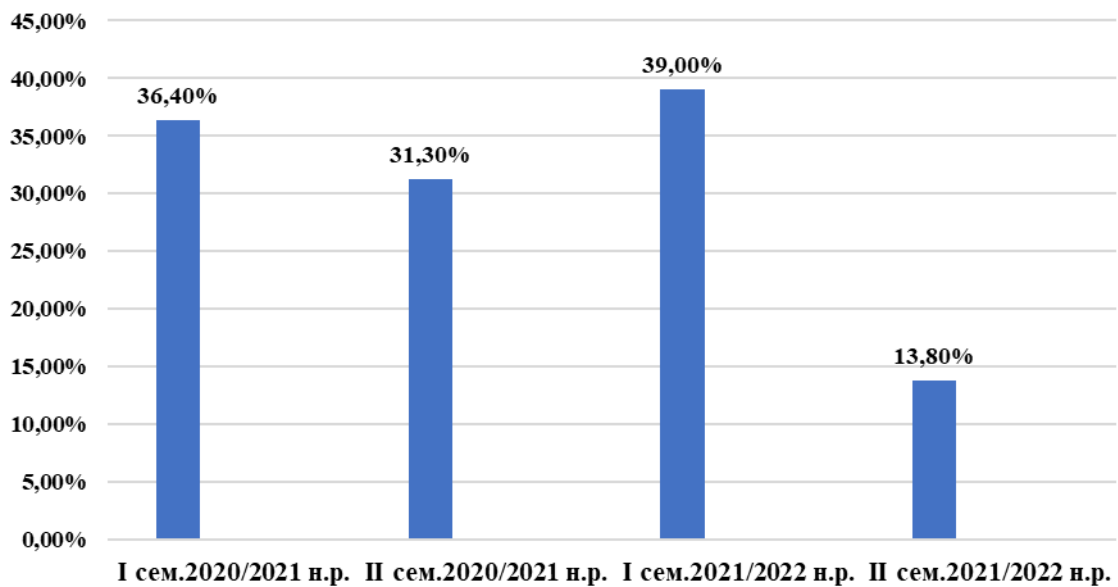
Факультет культури і мистецтв

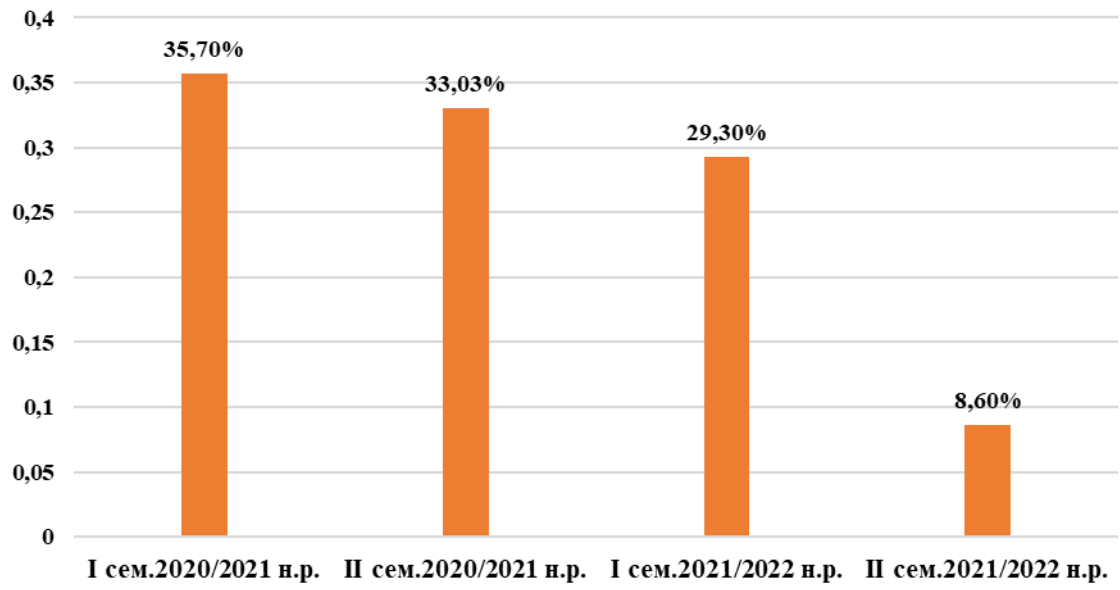
Факультет психології, історії та соціології

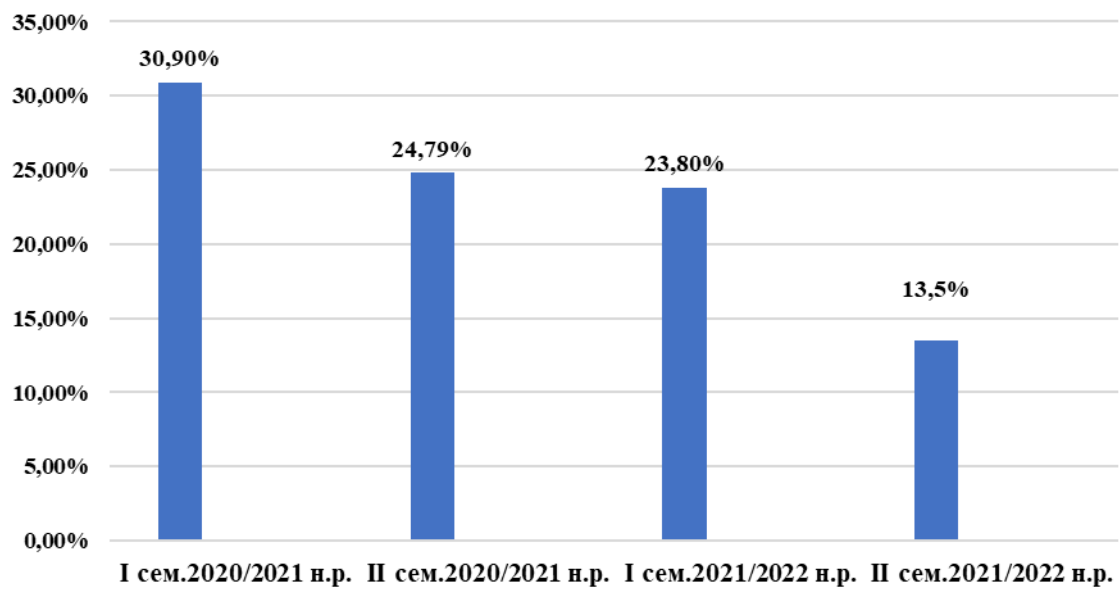
Педагогічний факультет

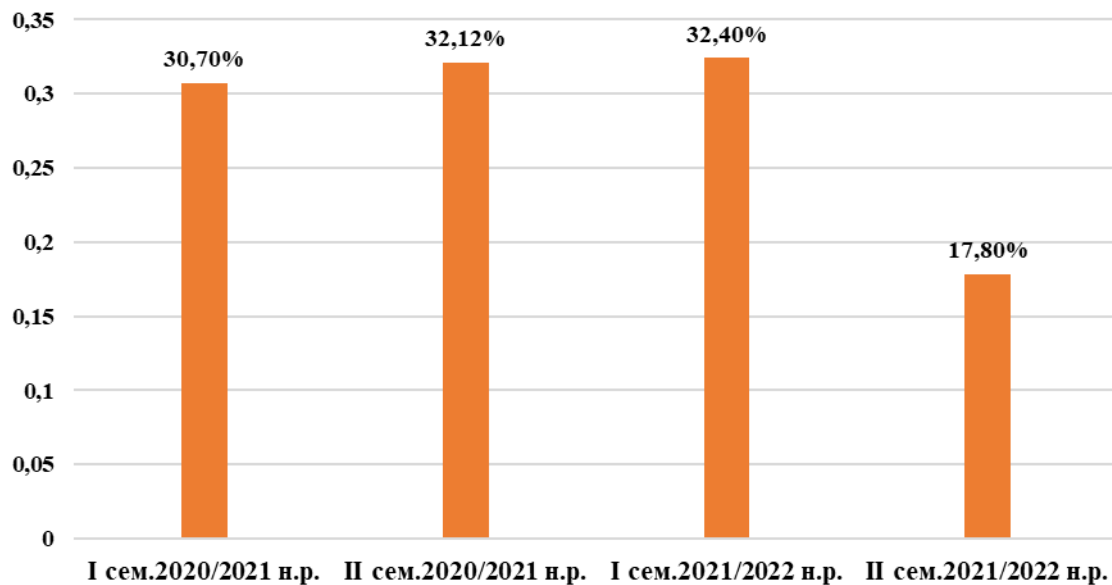
Факультет біології, географії та екології

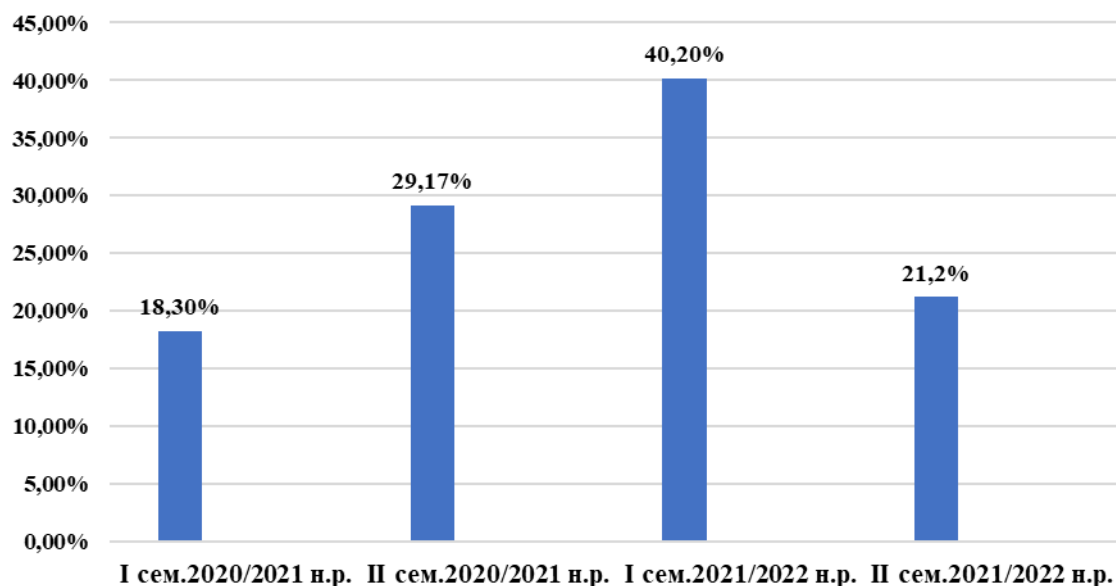
Факультет бізнесу і права

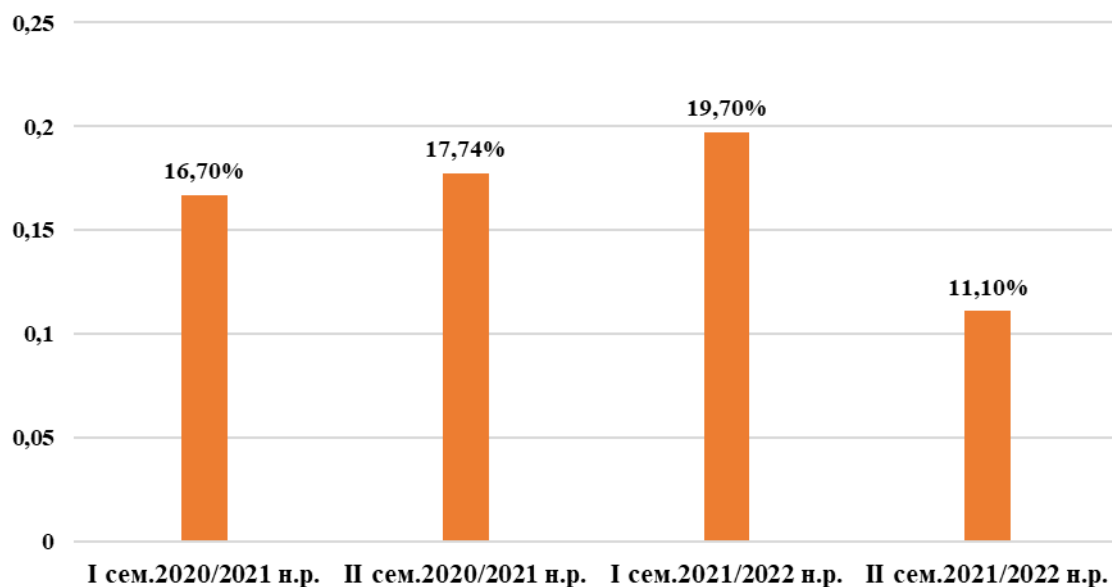
Факультет української, іноземної філології та журналістики

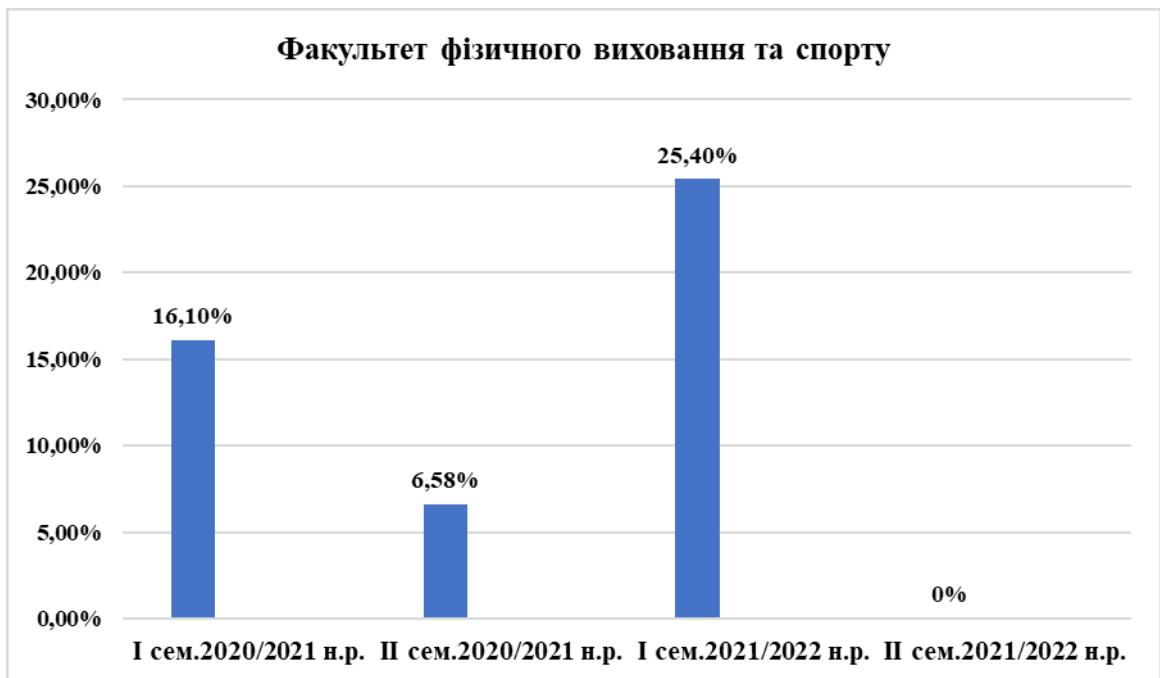

Медичний факультет

Факультет комп'ютерних наук, фізики та математики

Незважаючи на те, що середній показник залученості здобувачів в цілому по університету переважно зростає, відсоток залученості здобувачів по факультетам є достатньо низьким (не досягає навіть 50%), а на таких факультетах як ФУІФЖ, ФФВС та ФКНФМ він не перевищує 25-26%.

Найчастіше 0% залученості здобувачів до опитування спостерігається на таких освітніх програмах:

Першого (бакалаврського) РВО:

- Середня освіта (Трудове навчання та технології) – 2 з 4 опитувань;

Другого (магістерського) РВО:

- Комп'ютерні науки - 3 з 4 опитувань;
- Інформаційні системи та технології - 3 з 4 опитувань
- Правоохоронна діяльність – 2 з 4 опитувань.

Серед ОП, які пройшли процедуру акредитації протягом 2020/2021 н.р. та 2021/2022 н.р., найбільший відсоток залученості здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти визначено на таких ОП:

Першого (бакалаврського) РВО:

Середня освіта (Мова і література (російська)) – 81,9%;
 Культурологія – 62,68%;
 Соціологія – 64,29%;
 Соціологія – 69,7%.

Другого (магістерського) РВО:

Філологія (прикладна лінгвістика) – 87,5%;
 Філологія (українська мова та література) – 100%;
 Середня освіта (мова і література англійська) – 100%;
 Філологія (прикладна лінгвістика) – 75%;
 Філологія (українська мова та література) – 88,5%;
 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) – 82,95%.

0% залученості здобувачів до опитування на передодні акредитації освітніх програм виявлено на зазначених ОП:

Першого (бакалаврського) РВО:

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність – 0%
 Географія – 0%;
 Середня освіта (Мова і література (російська)) – 0%.

Низький рівень залученості здобувачів до опитування або відсутність такої участі на деяких освітніх програмах – це відповідальність гарантів освітніх програм, які, можливо, не виконують обов'язки, що на них покладені як на гарантів або вважають це не на часі. Зважаючи на те, що відсоток участі здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти систематично низький або має 0% залученості, постає питання аналізування діяльності гарантів освітніх програм, їх зацікавленості у розвитку та удосконаленні ОП і, при необхідності, розгляд питання про заміну гарантів освітніх програм.

Освітні програми, акредитація яких запланована на 2022/2023 н.р.

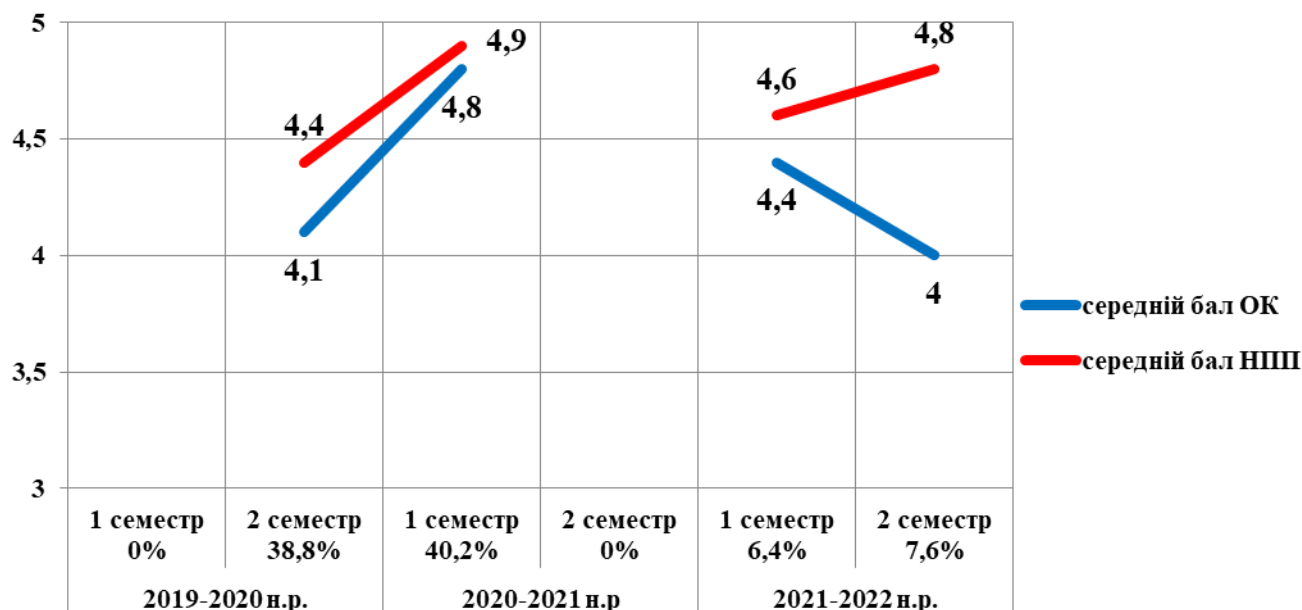
У II семестрі 2022/2023 н.р. заплановано акредитаційні процедури двох освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: ОП «Міжнародне право», ОП «Інформаційні системи та технології».

Не зважаючи на високу оцінку здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітніх компонент та викладання на освітній програмі «Міжнародне право», частка проанкетованих здобувачів даної ОП складала лише 3,8% (згенеровано 235 анкет, серед яких заповнено лише 9), що вказує на нерепрезентативність даного оцінювання здобувачами і може викликати у експертів проблеми запитання під час акредитаційної процедури.

Аналогічна ситуація спостерігається на освітній програмі «Інформаційні системи та технології». Достатній рівень задоволеності освітніми компонентами та високий рівень якості викладання на освітній програмі суперечить кількості проанкетованих здобувачів – 7,6% (згенеровано 223 анкет, серед яких заповнено лише 17), через що результати опитувань не можуть бути репрезентативними.

Освітня програма "Інформаційні системи та технології" перший (бакалаврський) РВО

Рекомендації за результатами проведених досліджень здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за освітніми компонентами:

- Гарантам освітніх програм та завідувачам кафедр сприяти збільшенню відсотку залученості здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти до опитувань за ОК.
- Гарантам та помічникам деканів із забезпечення якості освіти проводити інформаційні збори, семінари, бесіди зі здобувачами щодо важливості та необхідності їх участі в опитуваннях й впливу результатів feedback на загальний зміст освітньої компоненти та якість викладання освітніх компонент, що впливає на систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ХДУ.
- На факультетах та кафедрах, на яких реалізуються освітні програми, розглянути та обговорити результати опитувань здобувачів за освітніми компонентами, проаналізувати динаміку їх залученості до опитувань протягом двох навчальних років, виявити причини низької залученості здобувачів та дослідити зацікавленість здобувачів та гарантів освітніх програм у розвитку та вдосконаленні ОП; при необхідності розглянути питання невмотивованості гарантів освітніх програм, їх можливості виконувати обов'язки та питання їх заміни у разі потреби.
- Гарантам освітніх програм, акредитаційні процедури яких заплановані на 2022/2023 н.р., а саме ОП «Міжнародне право» (гарант – кандидат юридичних наук, доцент Гладенко О.М.) та ОП «Інформаційні системи та технології» (гарант – кандидатка фізико-математичних наук, доцентка Валько Н.В.) звернути увагу на відсоток залученості здобувачів, провести зі здобувачами інформаційні бесіди щодо важливості feedback у вигляді результатів опитування, сприяти максимальній залученості здобувачів до опитування за ОК напередодні акредитації (опитування заплановано на січень 2023 р.)
- Результати опитування здобувачів розглядати, обговорювати на засіданнях кафедр, засіданнях робочих груп ОП, науково-методичних рад факультетів, вчених рад факультетів та враховувати при перегляді/оновленні освітніх програм для удосконалення загального змісту освітніх компонент, покращення якості викладання.
- Науково-педагогічним працівникам, враховуючи результати опитування здобувачів за ОК, удосконалити зміст силабусів та навчально-методичних матеріалів з освітніх компонент

та переглянути систему оцінювання з різних видів робіт, трансформували її до умов змішаного дистанційного навчання.

7. Результати опитувань оприлюднювати на офіційних сторінках кафедр для ознайомлення науково-педагогічних працівників, які викладають на освітніх програмах, та здобувачів вищої освіти щодо врахованих пропозицій.
8. Фахівцям відділу забезпечення якості освіти, враховуючи синхронний та асинхронний формати освітнього процесу та технічні можливості гарантів та здобувачів вищої освіти, що впливають на можливість поширення інформації про опитування та участі в них здобувачів, переглянути терміни проведення опитувань, подовживши їх для більшої залученості здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти у опитуванні.
9. Фахівцям відділу забезпечення якості освіти раз на рік здійснювати перевірку протоколів засідань кафедр, вчених рад факультетів, протоколів робочих груп освітніх програм щодо розгляду на засіданнях питань про результати опитувань здобувачів та врахування/не врахування їх зауважень та пропозицій стосовно освітніх компонент та якості їх викладання, з метою дотримання студентоцентричного навчання, підвищення задоволеності здобувачів системою внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнім процесом у ХДУ.
10. Керівниці відділу забезпечення якості освіти Черкашиній Т.О., за потребою та запитом гарантів, деканів або завідувачів кафедр, надавати консультації щодо опитувань здобувачів, дані про частку проанкетованих здобувачів та результати опитувань для обговорення на кафедрах, факультетах, з метою підвищення рівня задоволеності здобувачів та удосконалення освітніх програм.

Аналітична довідка
за результатами опитування здобувачів третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти за освітніми компонентами

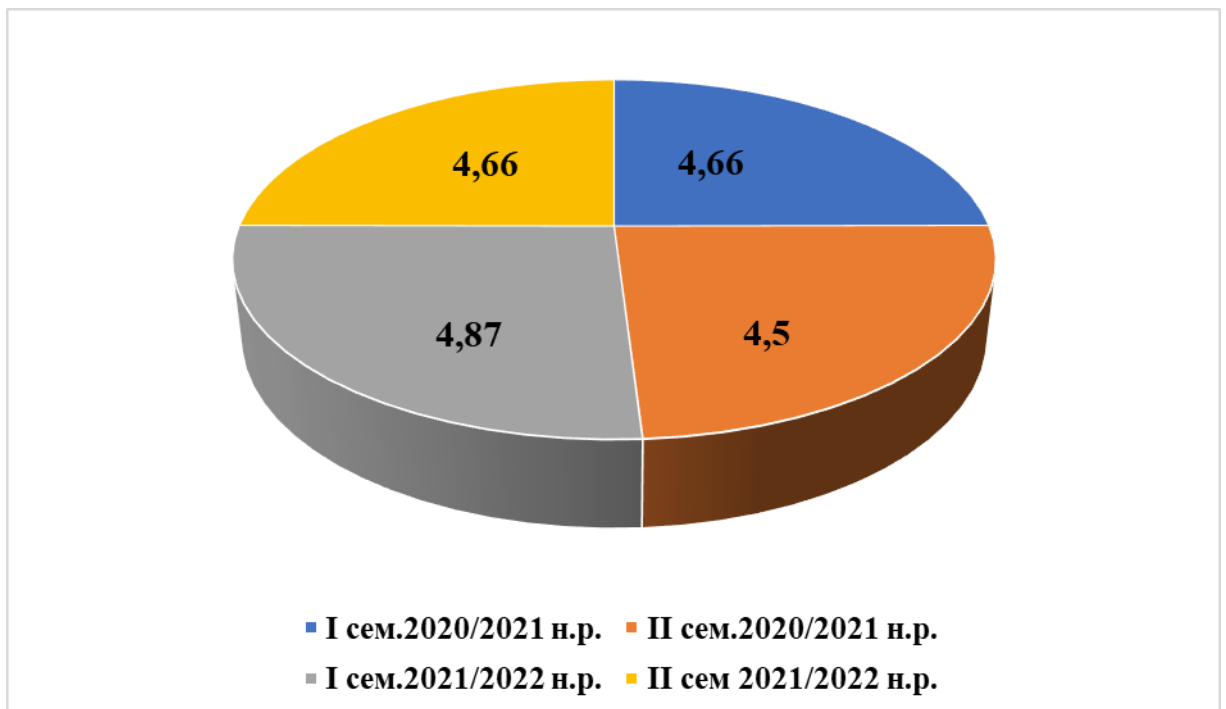
Відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ, щосеместрово, після складання залікових та екзаменаційних сесій, відділом забезпечення якості освіти проводяться опитування здобувачів за освітніми компонентами. Опитування за освітніми компонентами мають на меті отримання feedback від здобувачів щодо задоволеності системою внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ХДУ, зосереджуючи увагу на загальній оцінці змісту освітньої компоненти, логічності та послідовності її викладання, а також якості викладання лектора та викладача, який проводить семінарські/практичні/лабораторні заняття: їх професійній етиці, обізнаності з предметною областю освітньої компоненти, об'єктивністю та справедливістю оцінювання тощо.

Відсоток здобувачів, залучених до опитування за дисциплінами
(освітніми компонентами) освітньо-наукових програм університету

№	Освітньо-наукова програма	I семестр 2020/2021 н.р.	II семестр 2020/2021 н.р.	I семестр 2021/2022 н.р.	II семестр 2021/2022 н.р.
3.	Освітні, педагогічні науки	38,5%	7,4%	66,6%	100%
4.	Філологія	62,9%	38,7%	0%	16,7%
5.	Психологія	90,9%	45,5%	55,6%	33,3%
6.	Економіка	33,3%	66,7%	-	-
7.	Правознавство/Право	0%	75%	77,8	33,3%
8.	Інженерія програмного забезпечення	-	-	44,4%	66,7%
	Всього по університету	43,8%	43,1%	47,6%	51,4%

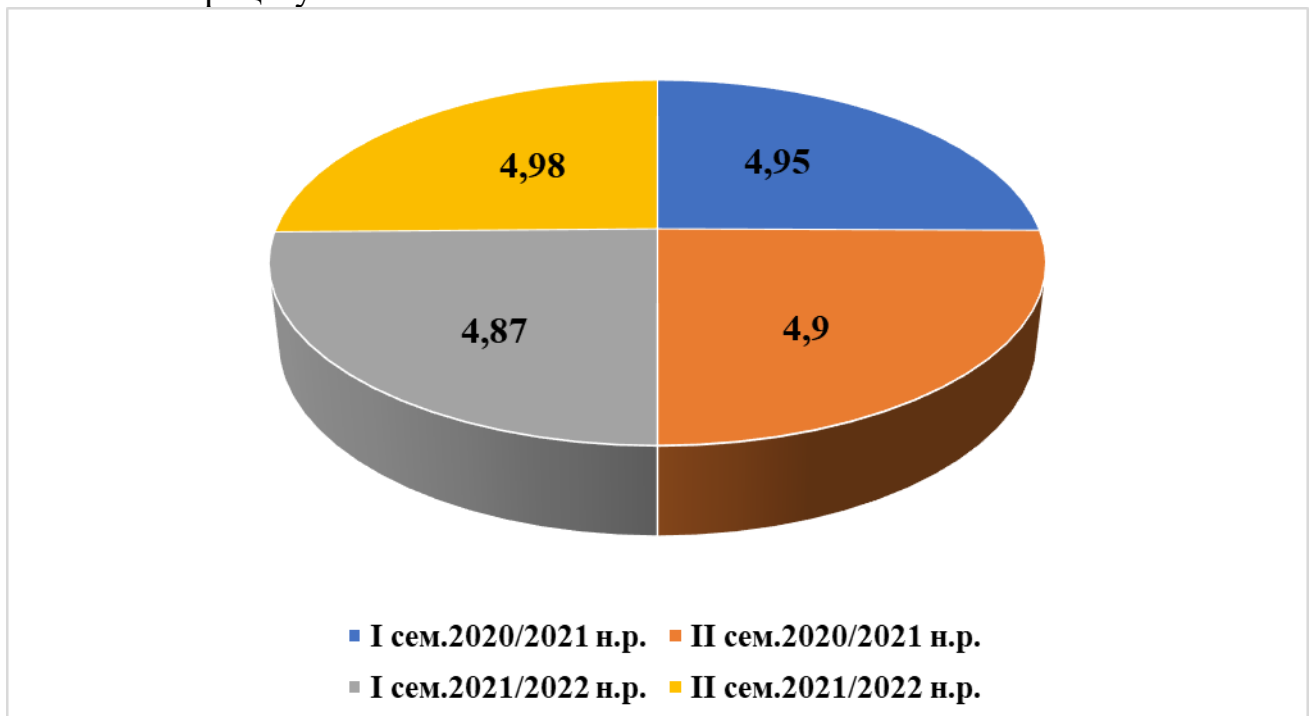
Відсоток залученості здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти протягом двох навчальних років: 2020/2021 н.р. та 2021/2022 н.р. достатньо нестабільний, коливається, що пов'язано зокрема зі змішаним або дистанційним освітнім процесом в Херсонському державному університеті, введення якого пов'язане із загостренням поширення коронавірусної інфекції (II семестр 2020/2021 н.р.) та повномасштабним воєнним вторгненням російської федерації до України (II семестр 2021/2022 н.р.). Саме у ці семестри спостерігається зниження активності здобувачів у опитуваннях та % їх залученості майже вдвічі. Що може бути пов'язано із ускладненим доступом до інтернету як самих здобувачів, так і гарантів освітньо-наукових програм, які відповідають, поширюють серед здобувачів та контролюють проходження опитування, так і наявністю технічних можливостей до проходження опитування здобувачами та можливостей поширення лінок на опитування безпосередньо гарантами та помічниками з забезпечення якості освіти на факультетах.

Зважаючи на умови, в яких проводилося дистанційне опитування (загострення коронавірусної інфекції та повномасштабне воєнне вторгнення в Україну), можна побачити тенденцію до незначного зменшення середнього балу оцінювання освітніх компонент, що пов'язано із зменшенням кількості здобувачів, що взяли участь у опитуванні (рис.1).

Рис.1. Середній бал за освітніми компонентами (з найвищим рейтингом 5)

Середній бал якості викладання освітніх компонент у час загострення коронавірусної інфекції знизився лише на 0,05 балу за об'єктивних причин – змішаний та дистанційний освітній процес, а у II семестрі 2021/2022 н.р. - збільшився на 0,11 балу, що вказує на відповідальність, добросовісність науково-педагогічних працівників до викладання в складній ситуації повномасштабної війни, незважаючи на синхронний та асинхронний формати освітнього процесу.

Рис. 2. Середній бал по викладачам (з найвищим рейтингом 5)

Незважаючи на динаміку залученості здобувачів до опитування за освітніми компонентами, середній бал загального оцінювання ними освітніх компонент освітньо-дослідних програм наближений до найвищого рейтингу, оцінювання якості викладання освітніх компонент (оцінювання викладача) коливається також у межах, наближених до найвищого рейтингу оцінювання.

Опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти передбачало питання щодо перелічення сильних сторін освітніх компонент, які здобувачі опановують та надання конкретних рекомендацій щодо поліпшення змісту освітніх компонент або якості їх викладання.

Протягом чотирьох семестрів 2020/2021 н.р. та 2021/2022 н.р. під час опитування здобувачами третього (освітньо - наукового) рівнів вищої освіти найчастіше та систематично підкреслювалися наступні позитивні сторони викладання освітніх компонент освітньо-наукових програм:

- високий рівень компетентності та професійності викладача, сучасність та інноваційність;
- висока якість викладання і наявних навчально-методичних матеріалів;
- об'єктивність, толерантність та абсолютна неупередженість під час оцінювання;
- чіткість, логічність пояснення матеріалу, вміння зацікавити; використання новітніх методів навчання.

Серед рекомендацій, наданих здобувачами під час опитування, щодо покращення освітніх компонент, протягом 2020/2021 н.р. та 2021/2022 н.р. переважали відповіді на кшталт «зауважень та рекомендації немає». Серед тих, які були вказані здобувачами, наступні:

- додати до лекційних занять презентації для ілюстрування, пояснення теоретичного матеріалу та більшого зацікавлення слухачів;
- необхідність використання та вдосконалення ділової документації (ОП Психологія).
- необхідність більшої адаптації змісту дисципліни до галузі освітніх, педагогічних наук.

Рекомендації за результатами проведених досліджень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти за освітніми компонентами:

1. Гарантам освітньо-наукових програм та завідувачам кафедр сприяти збільшенню відсотку залученості здобувачів третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти до опитувань за ОК.
2. Гарантам та помічникам деканів із забезпечення якості освіти проводити інформаційні збори, семінари, бесіди зі здобувачами щодо важливості та необхідності їх участі в опитуваннях й впливу результатів feedback на загальний зміст освітньої компоненти та якість викладання освітніх компонент, що впливає на систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ХДУ.
3. Гарантам ОНП «Філологія» (гарант – докторка філологічних наук, професорка Л.І. Белехова), ОНП «Психологія» (гарант – докторка психологічних наук, професорка А.В. Коллі-Шамне), ОНП «Право» (гарант - доктор юридичних наук, професор В.М.Стратонов) розглянути та обговорити результати опитувань здобувачів за освітніми компонентами, проаналізувати динаміку їх залученості до опитувань протягом двох навчальних років, виявити причини низької залученості здобувачів до опитувань.
4. Результати опитування здобувачів розглядати, обговорювати на засіданнях кафедр, засіданнях робочих груп ОНП, науково-методичних рад факультетів, вчених рад факультетів та враховувати при перегляді/оновленні освітньо-наукових програм для удосконалення загального змісту освітніх компонент, покращення якості викладання.
5. Науково-педагогічним працівникам, враховуючи результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОК, удосконалити зміст силабусів та навчально-методичних матеріалів з ОК та переглянути систему оцінювання з різних видів робіт, трансформували її до умов змішаного дистанційного навчання.
6. Результати опитувань оприлюднювати на офіційних сторінках кафедр для ознайомлення науково-педагогічних працівників, які викладають на освітньо-наукових програмах, та здобувачів вищої освіти щодо врахованих пропозицій.

7. Фахівцям відділу забезпечення якості освіти, враховуючи синхронний та асинхронний формати освітнього процесу та технічні можливості гарантів та здобувачів вищої освіти, що впливають на можливість поширення інформації про опитування та участі в них здобувачів, переглянути терміни проведення опитувань, подовживши їх для більшої залученості здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у опитуванні.
8. Фахівцям відділу забезпечення якості освіти раз на рік здійснювати перевірку протоколів засідань кафедр, вчених рад факультетів, протоколів робочих груп освітніх програм щодо розгляду на засіданнях питань про результати опитувань здобувачів та врахування/не врахування їх зауважень та пропозицій стосовно освітніх компонент та якості їх викладання, з метою дотримання студентоцентричного навчання, підвищення задоволеності здобувачів системою внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнім процесом у ХДУ.
9. Керівниці відділу забезпечення якості освіти Черкашиній Т.О., за потребою та запитамі гарантів, деканів або завідувачів кафедр, надавати консультації щодо опитувань здобувачів, дані про частку проанкетованих здобувачів та результати опитувань для обговорення на кафедрах, факультетах, з метою підвищення рівня задоволеності здобувачів та удосконалення освітніх програм.